

Kruisstraat 49

In den Moscoviter

Recht tegenover het Hofje van Oorschot tref je op nummer 49, op de plek net boven de winkelpui, een bescheiden gevelsteen aan. Het is de “*In den Moscoviter*”. Een witte steen met zwarte letters die een internationale verbondenheid uitstraalt. De gevelsteen is wel een stuk ouder dan de voorgevel van het pand.

Een steen zonder afbeelding en een zodanig korte tekst roept vragen op. Nagegaan kon worden dat op dit adres Isaak Massa heeft gewoond. Massa was in de 17de eeuw koopman, historicus en topograaf. Zijn familie was afkomstig uit Antwerpen en naar de Nederlanden gekomen.

Isaac werd in 1586 in Haarlem geboren. Als 13-jarige (!!) reisde hij met zijn leermeester en werkgever naar Rusland. Hij leerde daar Russisch, wat hem later goed van pas kwam bij zijn handelsreizen en diplomatieke missies. Behalve contacten met Rusland was hij ook in Zweden goed bekend. Hij kreeg zelfs een adellijke titel van de Zweedse koning.

Het pand “*In den Moscoviter*” is diverse malen verbouwd. Zo zat er de kunsthandel J. de Vries en fotowinkel Satina. Een latere bewoner had waarschijnlijk iets tegen de tekst op de gevelsteen en de diepliggende letters opgevuld en vervolgens overgeschilderd. In 1992 is de steen echter weer opgeknapt.

Isaac Massa was goed bevriend met Frans Hals. Er zijn verschillende schilderijen van Frans Hals bekend waarop hij Isaac Massa heeft afgebeeld. Zo maakte hij een groot dubbelportret van het echtpaar Isaac Massa en Beatrix van der Laan. Zij trouwden in Haarlem in 1622. Met zijn hand op zijn hart betuigt Isaac trouw aan zijn vrouw. Dat de echtelieden glimlachend zijn afgebeeld is uniek in de 17de eeuwse portretkunst.

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek “Gevelstenen van Haarlem” geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.

Bron: NHA – Verhalen - ONH – Oneindig Noord-Holland